

Prodaje se:		Pretpлата:	
u Beogradu i u krajevima zaposjednutim od carsko i kraljevskih četa po cijeni od	6 h	za 1 mjesec u Beogradu i u krajevima zaposjednutim od carsko i kraljevskih četa K 1-50	
u Hrvatskoj-Slavoniji, Bosni-Hercegovini i Dalmaciji po cijeni od	8 h	u Hrvatskoj-Slavoniji, Bosni-Hercegovini i Dalmaciji K 2-50	
izvan ovog područja	12 h	izvan ovog područja K 3-	
Oglasi po cijenu			

Uredništvo: BEOGRAD, Vuka Karadžića ul. 16. Telefon broj 67. — Uprava, primanje oglasa i pretplate: Kneza Mihajla ul. broj 38. Telefon broj 25.

## Rusi odbačeni u Bukovini i kod Lucka. — Mirno riješenje u američko-meksičkom sukobu. — Uzaludni napadi sila sporazuma na Sommi.

### RATNI IZVJEŠTAJI.

#### Izveštaj austro-ugarskog generalnog stožera.

K. B. Beč, 8. jula.

#### Rusko bojište:

U Bukovini su naše čete bacile neprijatelja u dolinu gornje Moldave. Na gornjem Prutu i južno od Dnjestra bila je jučer borbeno djelovanje neznatna. Zapadno i sjeverozapadno od Buczacza propali su nekoliko velikom žestinom vodjeni ruski napadi. Jugo-zapadno od Lucka ponovo su potisnute neprijateljske linije.

Borbene snage, koje su povučene iz luka Styra, sjeverno od Kolky, dospjele su u njima određene prostora, protivnik je samo na nekim mjestima za njima navaljivao. Protivu austro-ugarskih i njemačkih četa sjeveroistočno od Baranowicza neprijatelj je jučer sa vrlo jakim masama ponovo jurišao. Svi su napadi razbijeni. Naši sedmogradski pukovi borili su se u potpuno razrovanim položajima i odbili su Ruse nekoliko puta u ogorčenoj borbi prsa u prsa. Hiljadama mrtvih Rusa pokrivaaju predpolažaj.

#### Talijansko bojište:

Na frontu Soče protekla se topnička borba do goričke i tolimske mosne brane. Protivu zaledja Montefalcone Talijani su noću, poslije jakе topničke vatre, izvršili nekoliko napada, koji su krvavo odbijeni. — U dolini Sugana traje napad talijanskog 2. i 22. voj. zbora protiv našeg fronta između Cima Dieci i Monte Zebio. Tih šest pješadijskih divizija i nekoliko grupa alpinaca jake neprijateljske snage suzbijene su i jučer sa teškim njihovim gubicima. U predjelu Ortlera propao je neprijateljski napad protivu naših položaja na malom Eiskegelu.

#### Jugo-istočno bojište:

Stanje nepromijenjeno.

Zamjenik glavnog generalnog stožera pl. Höfer, podmaršal.

#### Izveštaj turskog glavnog stana.

K. B. Carigrad, 8. jula.

#### Kavkaško bojište:

Na desnom krilu i u središtu nije se dogodilo ništa osobitog. U odsjeku Coruha traju neznatni bojevi. Sjeverno od rijeke oduzele su naše čete neprijatelju ponovno dijelove njegovih položaja na lijevom krilu. Odbijeni su svi neprijateljski protunapadi i prepad, kojima je on pokušao, da povrti izgubljene položaje. Neprijatelj je kod toga izgubio znatne gubitke. Pred jednim samim položajem izgubili su Rusi 400 ljudi. U našim je rukama ostalo 18 zarobljenih, 1 časnik, dalje 2 mašinske puške, veliki broj sanduka sa municijom, pušaka, šatora i drugog ratnog materijala.

Na ostalim frontovima nije se dogodilo ništa osobitog.

### Engleski ofenzivni duh.

Velika ofenziva na zapadu, od dana kada smo prvi put počeli govoriti već je dva puta svoj lik izmijenila. Svačim u početku, kad se o njoj govorilo kao o nečemu što još nije bilo, nečemu strašnome, nečemu što razorava i gazi, tada je to bila velika engleska ofenziva. Tada je trebala milijunska vojska Kitchenerova svom žestinom da se baci na Nijemce i ponjekom je već bilo neugodno pri čitanju ovih redova. Kad je jedva, poslije mnogih nagovještaja i reklama svojih menežera ta ofenziva postala stvarnost, preobrazila se u englesko-francusku ofenzivu. Jer kao što se čuje, Englezi su kao svoj uslov postavili i učešće Francuza u ovom preduzeću. Sada pak, gdje su Nijemci izdržali već prvu nedjelju borbe na Sommi, vidimo, da je ovdje po sredi upravo francuska a ne engleska ofenziva. Neznatni uspjesi koji su uopšte postignuti, imaju se isključivo Francuzima pripisati u zaslugu, čiji srčani i juriš puni samoodricanja i sami Nijemci priznaju, dok su Englezi, kako izgleda više vodili računa o održavanju i čuvanju svojih četa, nego li o tome, da što više terena zadobiju. U Parisu se već i primjećuje to, što Englezi ne idu rame uz rame sa Francuzima, ali pri svemu tome ovo nezadovoljstvo neće Engleze izvesti iz njihove hladnokrvnosti. Jer do sada se svijet već toliko i toliko puta uvjerio, da Engleska svoju ulogu ne napušta. Engleska je i inače već prešla granice, koje joj je tradicija obilježila i uslijed toga što se je rat razvijao u drugom pravcu od strane Engleske neočekivanom, bila je ova primorana prihijeti mjerama, koje pri početku rata nije smatrala za moguće. Da je Engleska unaprijed znala cijenu za svoje učešće u svjetsko-

me ratu, da je znala da će uvođenje opšte vojne obaveze postati nužnost, ne bi zacijelo ni Grey izgovorio riječi, da Englesku i sam rat ne staje više od neutralnosti, a ne bi zacijelo ni belgijski problem bio „casus belli“ za Englesku. Ali, Velika Britanija učini prvi korak i morade stoga pristupiti drugom, trećem kao i ostalim. Pri svemu tom nikada Engleska neće dotle doći, da tolike žrtve podnosi koliko to čine kontinentalne vlasti. Kasapljenje stotine hiljada svojih sinova, to je misao, koju britanski narod nije u stanju da svari. Bolji položaj Engleske od učešća njenog u evropskome ratu, ne dolazi samo otuda, što je, uslijed svoga geografskog položaja na ostrvu, te sreće, da je neprijatelj nije mogao posjetiti na rođenom tlu. Bolji njen položaj prema ostalim dolazi i otuda, što Engleska, bar za sada, nije imala da strahuje da će joj stanovništvo biti desetkovano. Medjutim ova druga korist svakog dana postaje manja i manja, pošto je na kraju krajeva svejedno, da li svijet naroda pripada u otadžbini ili na francuskom bojnopolju.

Dugo je vremena trebalo, dok se Engleska na ovu veliku ofenzivu prema Nijemcima dala primorati i tek možda docnije doznaćemo, kakvim je pretjama od strane saveznika u ovom pitanju Engleska morala popustiti. Pri svemu tom Francuska sa žaljenjem vidi, da ono učešće Engleske nije onakvo, kakvog ga je ona očekivala. Jer dok Francuzi ne obziruju se na ljudske žrtve, jurišaju protiv neprijateljskih linija, Englezi vode ofenzivu sa obzirima. Brusilovljeva metoda ne slaže se sa engleskim narodnim karakterom, a isto tako u engleskom duhu nije razumljiv ni francuski polet, kojim već mjesecima pokušavaju da odolju pritisku Nijemaca kod Verdun-a. Jednu ofenzivu, koja iziskuje stotine hiljada žrtava, pa da se do kakvog mogućeg uspjeha dođe, takvu ofenzivu daće Engleska in izvodenje svojim pomagačima, u koje kako izgleda isto tako spada i Francuska kao i engleske kolonije, ali takvu ofenzivu da Engleska plaća žrtvama svoga ljudstva, to ona odbija koliko hladno, toliko i ponosno od sebe. Njeno učešće u ofenzivi ispoljava se samo u pokretu — gestu — a ofenzivni duh bježi kod Francuza. Oni treba da su hrabri i bezobzirni, oni neka trpe i neka se krvare. U ovakvim stvarima za Engleze je glavno da budu dostojanstveno uzdržljivi: da ne meću sve na kocku i da brižljivo odmičavaju i broje neizbježne žrtve. Jer ovo sve zahtijeva od njih tradicija i na prvom mjestu mudrost.

### Englesko-francuska ofenziva.

Francuski izvještaj od 7. jula, 3 sata po podne: Sa obje strane rijeke Somme bila je noć mirna. Na lijevoj obali Maa se bio je topnički boj vrlo žestok. U predjelu utvrđenja Thiaumont i u odsjecima

Fleury i Le Chênois pokušale Nijemci oko 8 časova u večer jedan omanji napad. Oni prodriše u jedan dio rova, ali bijahu odmah opet iz njega izbačeni. U istom odsjeku uspješe Francuzi potpuno u jednom poduzeću. Ručnim granatama očistiše jedan neprijateljski rov u širini 200 m. i zadobiše zarobljenika.

Njemački letaci bacili su više bombi na otvorenu varoš Lure. 11 je osoba ubijeno, a 3 ranjeno. Izuzimajući jednu vojnu osobu ostalo su žene i djeca. Ovo se je zapamtilo za eventualnu odmazdu. U toku dana jedna francuska škardra bacila je uspješno 40 bombi na željezničku razkrsnicu Hamleo-Moines zapadno od Charleville. U povratku imala je mnoge borbe sa njemačkim letalicama od kojih je na dvije pucano, na jednu u predjelu Mezieresa a na drugu kod Lesseincourta.

Službeno se javlja pod 8. julom: U prkos upornog otpora neprijateljskog, prodrla je naša pješadija dobro podpomognuta topništvom i osvojila iz jutra više važnih tačaka. Tako je osvojila vanredno utvrđeni šanac Leipzig južno od Thiepval-a i prokrcila sebi put za Owillers, gdje se vode žestoke borbe. Naša pješadija uznapredovala je širinom fronta od 2000 yardi i dubinom od 500 yardi istočno od La Boisselle. Otjerali smo neprijatelja iz dva šumarka i 3 streljačka rova sjeverno od Fricourta.

Šanac „Leipzig“ leži istaknuto naprijed i neprijatelj ga je za posljednjih 20 mjeseci sa izvanrednom vještinom utvrđivao. Poslije žestokog bombardovanja zauzet je šanac jurišem; jedna naša brigada prokrcila je sebi malo južnije put k Owillers prešavši 500 yardi njemačkih streljačkih rovova. Pruska garda, koja je oko 10 časova iz jutra odbačena istočno od Contalmaisona, činila je očajne napore da nas izbaci natrag, ali je napad propao u našoj vatri. Uslijed toga neprijatelj se povukao k sjeveru, ostavivši 700 zarobljenika. Naša pješadija zauzela je u podne jurišem selo Contalmaison, koje je uslijed jakih protivnapada moralo opet biti ustupljeno. Gubitci neprijateljevi mora da su danas bili vrlo ozbiljni. Veliki broj četa morao se je povlačiti otvorenim poljem, gdje ih je naše topništvo pogadjalo. Selo Basentin-le-petit žestoko je bombardovano, dok je u njemu bilo puno njemačke pričuve.

Jedan zarobljeni časnik izjavio je, da je na njegov bataljun pucano iz letlice sa 300 stopa visine baš u trenutku kad je stupao u boju liniju. Docnije je isti bataljun od naših dalekometnih topova teško bombardovan. Jaka kiša jako je omeškala preko dana zemljište i napunila je rovove vodom, što je sve otežalo napore četa.

General Haig javlja pod 8. julom: U minulju noći neprijatelj je žestoko tukao naše nove položaje kod Lernašaya, Montaubana i La Boisselle. Na nekim je mjestima tukao granatama, koje pri rasprskavanju razvijaju zagušljive plinove. Istočno od La Boisselle osvojismo poslije žestoke borbe, u kojoj je neprijatelj pretrpio teških gubitaka, rov koji se prostire u širini fronta od 1000 yardi. Tu smo se definitivno utvrdili. Jugozapadno

od Thiepvala potpuno smo spriječili jedan odlučan napad na naše linije. Pred zoru obnovismo u njekim odsjecima bojišta istočno od Alberta našu ofenzivu. Neprijateljsko je topništvo razvilo vrlo živu djelatnost, naročito na kljuno fronta od Loose i kod Hullucha. Naše je topništvo na raznim mjestima taklo neprijateljske propusnice i saobraćajnice. Prema Huluchu i Auchy-u izzavismo dvije uspješne eksplozije minama. Jednovremeno su Nijemci vršili ozbiljne napade prema našim novim rovovima u blizini rijeke Ancre i sjeverno od Fricourta. Na cijeloj fronti između Ancre-a i Montaubana vodi se ogorčena borba. Do sada je naša pješadija izvojevala važne faktične uspjehe u blizini Owillersa, La Boisselle i Contalmaisona. dok je sjeverozapadno od Thiepvala pošlo za rukom protivniku da privremeno povrti 200 do 300 yardi izgubljenog zemljišta.

(Naročiti brzojav „Beogradske Novine“).

Berlin, 8. jula.

Njemački listovi pišu da sporazum očekuje od borbi na Sommi, riješenje rata. Do danas pak nije napadačima pošlo za rukom da izvojuju uspjehe, koji bi im dali za pravo, u podgrjevanju svojih starih nada. Ako sporazum svede račun e tome, što je dosadanjim naporom snage uspio, mora i sam da prizna da dobit prema šteti stoji u velikoj nesrazmjeri jedan prema drugome. Bitka još nije završena, riješenje njeno ne može se u toku dana, već samo u toku nedjelja očekivati. Take će borba sve iznova izbijati jačom žestinom i uzimati možda većih razmjera nego li do sada. Mi Nijemci pak možemo bezbrižno u budućnost gledati. Jer kad saveznicima nije pošta za rukom, da u prvom napadu, izvršenim sa neoslabljenim četama probiju naše odbranbene linije, neće za sporazum ni budućnost biti ružičastija.

### Ruska ofenziva.

Veliki gubici ruskih letaćkih odjeljenja

K. B. Berlin, 8. jula.

„Lokalanzeiger“ javlja iz Stockholm, da su gubici ruskih letaca od početka ofenzive bili toliki, da se morala preduzeti potpuna reorganizacija njihovih. Broj oborenih letaca iznosi 127. Poginuli su većina francuskih i engleskih letaca, koji su se nalazili na ruskom frontu.

#### Grdni gubici u časnicima.

(Naročiti brzojav „Beogradske Novine“).

Zeneva, 8. jula.

„Tribune de Geneve“ list, raspolažen prijateljski prema silama sporazuma, javlja: Cijeni se, da je pri sadašnjem ruskoj ofenzivi poginulo hiljadama ruskih časnika. Osam pukova ostalo je bez zapovjednika, drugi su pretrpili gubitak u časnicima sa 50%.

#### Ruske poručbine u Japanu.

(Naročiti brzojav „Beogradske Novine“).

Stockholm, 8. jula.

Ruska vlada poručila je telefonske aparate i sprovede u iznosu od tri milijuna

### Podlistak.

#### Istina o Englezima.

Iz pisama Sir Roger Casementa njegovom prijatelju.

Njemačke novine objelodanjuju seriju dugačkih pisama, koje je pisao Sir Roger Casement u augustu i septembru 1914. godine. dakle odmah poslije početka rata, svom prijatelju i poznatom američkom književniku Poulney Bidowu, Sir Casement navjkuje već u ovim pismima čitavu svoju akciju. jer je prema njegovom mišljenju Engleska izazvala ovaj rat iz čistih svojih poslovnih interesa.

U pismu od 30. septembra 1914. piše vodja Iraca svom prijatelju Bidowu sljedeće:

„Pozdano znam, da ću konačno ipak da završim u tamnici, u engleskoj tamnici, radi irskog izdajstva. Naravno kad bi ja i stupio sa razbojničkim mislima protiv Njemačke, koja nije nikada učinila ništa zla Irskoj, onda bi bio najveći patriot. Ali kada tražim, da moji siromašni junački i lakovjerljivi zemljaci ostanu kod svojih kuća i kad ja tražim, da ako se već bore, neka se bore za Irsku, onda sam izdajnik. Ovakova je ironija engleski „demokratizam“. Čuvaj nas Bože ovakove „demokracije“, koja se u mirno vrijeme hrani razbojstvom nad drugim narodima, izaziva ratove i stvara bijedu. Engleski demokrati vode uvijek ratove krvi drugih naroda i stranin zemljama, gdje se uništavaju i pljačka-

ju tuđji gradovi. Samo onda, na onaj dan, kada će Englezi osjetiti strahote invazije, kada će osjećati ratna vlastitom svom tijelu, samo će onda svijet uživati mir, alinikada prije. Zato je i svrha svake prave civilizacije, da uništi sigurnost Engleske od invazije, tako da će i Engleska snašati i odgovornost za svoje intrige a ne njezini saveznici. Kad bi u Engleskoj, odnosno u Londonu, morali ono da podnašaju, što danas podnašaju građani u Bruselju, Löwenu, Litlichu, ondane bi više bilo rata u Evropi. Samo zato, jer ljudi u Londonu smatraju sebe u svojoj požudji za vlašću sigurnima od svake ratne nevolje, izazvali su i ovaj teški rat protiv Nijemaca. Meni su poznati svi komploti, koji su u posljednjim godinama kovani, poznajem sve osnovne ministarstva izvanjih djela u Londonu.“

Na drugom jednom mjestu piše Casement:

„Daj Bože, da još prije svoje smrti mogu nešto učiniti za Irsku. Ovo je, moj dragi stari prijatelju, što me spriječava, da ne mogu da dodjem k vama, da se kupam u Hudsonu, šecem s vama po šumama i pijem vašu dobru kafu. Spremam, ako Bog da, da se čim prije vratim u Irsku i da pomognem svojim dobrotvorcima i održim čistu savjest moju otadžbini, da niko ne sudjeluje u ovom besramnom podhvatu, koji se krije pod imenom „svetograta“. Ako ja i moji irski prijatelji budemo mogli štogod da učinimo, moraće Engleska svoju borbu izvršiti sama, sama uništiti njemačku mornaricu i njemačku pomorsku trgovinu. — Lord

Curson neka podje sam na bojište, neka se stavi sinovima njemačkoga cara, mjesto da ih uništuje riječima, jednako i lord Creve neka stupi u vojsku kao što je to učinio do sada svaki njemački princ i plemić. Jednako i Lloyd George, mjesto da se grozi „srebrenim kuršumom“, neka sam podje u boj kao dobrovoljac, neka čuva belgijska polja i francuske vinograde. Ali svi se ti ponosni kavaliri čuvaju, da se izvrgnu pogibeljima rata, kojega su kroz godine snovali i izazivali. Ali oni uživaju u najfinijim londonskim gostionicama i slave „pobjede“ Francuza nad Njemačkom. Njeka da sam poznavao lord Cursona, poznavao sam i Lloyd Georgera i sve druge. Danas bi izišao iz svake sobe, gdje bi se sastao sa ovim ljudima i bilo bi mi milije društvo običnih kelnera. Ako se Amerika ne može odlučiti, da se i pod uvjetima bori za svoju neutralnost, onda će Engleska ovu neutralnost uništiti i pomalo prisiliti Ameriku, da stupi na njezinu stranu protiv neprijatelja „svake civilizacije“. Vidim da ovdje neprestano agitiraju ljudi kao Kipling, Conan Doyle, Winston Churchill i drugi članovi „Wistminstarske artistske trupe“. Za sada je samo to početak.“

### Povijest srpskog pozorišta.

Ali se pozorišni život ipak razvija oko pozorišta, i mi u ovo doba imamo već prilično razvijen krug pozorišnih ljudi od uticaja i malog značaja. Samo, taj uticaj nije uvijek pozitivan i koristan, pošto on često ističe upravo iz

glumačkih intriga. Tako je, na primjer, svazom pozorišnih ljudi i glumaca, stvoren čitav skandal u pitanju režije, koje se pitanje pojavilo kao najvažnije u reformi beogradske scene. Dragomir Janković, koji je još kao dramaturg pod upravom dr. Nik. Petrovića, pokušao da podigne režiju na viši umjetnički stepen i da je modernizira, postavi u pravnikom, težio je da zavede jedan vrlo strog sistem na sceni. To dovede do otvorenog revolta od strane glumaca, koji preko svojih prijatelja u publici i žurnalistici, organizuju veliku demonstraciju protiv uprave u samom pozorištu, 1905. god., na jednoj predstavi Gorkove drame „Na dn“ („Nachtasyl“). Demonstracija uspije u toliko, što odista i obori pozorišnu upravu, ali u isto vrijeme stvori i trajnu krizu opštega rada u Narodnom Pozorištu, koja se riješava tek donošenjem novoga pozorišnog zakona. O novom stanju, koje se zatim stvorilo, govorićemo opširnije.

#### III.

#### Od osnivanja stalnog pozorišta.

U prvoj episi života Narodnog Pozorišta bila je kultura beogradske scene prirodno, visoko nad kulturom publike. Glumci su stajali na mnogo višem umjetničkom nivou-u no ukus prosječne publike, kakav odnos postoji u ostalom, u svim većim gradskim pozorištima. Ali taj odnos ne ostaje dugo isti. U drugoj episi, a trećoj deceniji života stalnog pozorišta, Beograd svojim razvićem dobija sve više školovane inteligencije, u kojoj se srazmjeri s druge strane povećava glumačka dekadencija, tako da se u ovom vremenu kultura

beogradske scene izjednačava sa kulturnom stalne pozorišne publike. Ali u trećoj episi, od prije petnaest godina od prilike, taj odnos dobija sasvim neobičan karakter; Beograd ima već znatan broj inteligencije, koja je provela duže vrijeme na strani i koja je u velikim evropskim centrima studirala umjetnost i nauku, a čiji je ukus bio potpuno moderniziran. Tada se i kultura stalne pozorišne publike uzdiže nad kulturnom scenom, što se svakako ne može vidjeti ni u jednom boljem pozorištu ma kojeg većeg grada. U tom nenormalnom odnosu morala se stvoriti bolesna atmosfera u samom pozorištu, pretjerana nervoza u kritici i nesredjeni rad među glumcima na sceni. — Vrijedno je medjutim napomenuti, da beogradska publika neobično voli pozorište, pa se u oskudici sličnih atrakcija, zadovoljava čak i rdjavim prikazima i nikad se ne odbija od posjete. Tako je bila omogućena budžetska ravnoteža i u danima najtežih kriza.

U ovo doba nastaje češće promjena uprave. Poslije uprave Dragomira Jankovića, za upravnike dolaze dva stara činovnika: Jovan Dokić, a za njim Mihajlo Marković sa Ristom Odavićem kao dramaturgom; ali se i za vrijeme tih uprava odnos u pozorištu ne mogu potpuno da srede. Tek u posljednje vrijeme, pod upravom Milana Grola, izvršene su neke bitne izmjene u pozorišnoj organizaciji, koje su imale jačega uticaja na pozorišni život.

(Svršice se.)



Jena. Japansko novinstvo sa ponosom ističe, da je ovo prva poručbina japanskoj električnoj industriji iz inostranstva. Izvoz šećera za Ameriku, Australiju i Indiju uzeo je velikog maha.

## Pomorska bitka kod Skagerraka.

Izveštaj admirala Jellicoe.

K. B. London, 8. jula.

Sada se publikuje podrobni izvještaj admirala Jellicoe-a o pomorskoj bitci kod Skagerraka. Izvještaj počinje sljedećim riječima: 31. maja primorali smo na borbu njemačku velikomorsku flotu zapadno od Jütlandske obale. Naši velikomorski brodovi bili su 30. maja prema moćnoj narednji, a u skladu sa našim političkim namjerama, napustili svoju bazu. Izvještaj dalje navodi kako su engleske eskadre za sve vrijeme bitke imale borbeni inicijativu, a da im je cilj bio, da ne daju protivniku, da se izvuče iz borbe i da mu nanese što je moguće veće gubitke. Prva faza borbe počela je u tri i po sata poslije podne, kada je podadmiral Beatty naišao na pet borbenih krstarica i stupio u borbu sa njima. Neprijatelj krenuo se na jugo-istok. Beatty pak krenuo je u suprotno paralelnom pravcu, da bi im odsjeka odstupnicu. U 4 sata i 42 minuta počela je druga faza bitke pojavom njemačke ubojne flote. Beatty je krenuo na sjever da bi ih privukao engleskoj ubojnoj floti. Čak i u ovoj fazi, gdje je razmjera snaga bila u tolikoj mjeri povoljna po Nijemce, ovi su posljednji pretrpili težak udar i natjerani su, da skrenu na istok. Čelni brodovi engleske ubojne flote pojavili su se na vidokrugu u 5 sati i 36 minuta poslije čega je Beatty krenuo najvećom brzinom na istok i na taj način smanjio odstojanje između sebe i protivnika. Cijela njemačka ubojna sila krenula se tada prvo na istok, a poslije na jugozapad, gonjena od Engleza. U 6 sati i 17 minuta nastupila je treća faza bitke. Borba sa cijelom ubojnom flotom trajala je do 8 sati i 20 minuta. Sve veći mrak svakim je časom više otežavao našoj floti, da oстане u dodiru sa neprijateljem, koji je neprestano zastajkivao, napadajući pod zaštitom razarača, te je produžavao bježanje. Četvrta faza bitke sastojala se u noćnoj borbi engleske razaračke flote sa onim dijelovima neprijateljske flote, koje se mogadahu naći. Ona je nanijela ozbiljne gubitke neprijatelju, ali je i sama mnogo pretrpjela. U osvit 1. jula Englezi su bili nesporni gospodari bojišta. Engleska je flota sve do 11 sati u jutru ostala u blizini bojišta, ali od neprijatelja nije bilo ni traga ni glasa, ma da su vode od rta Horna, pa sve do bojišta svestrano pretraživane. U 1 sat i 15 minuta poslije podne utvrđeno je, da je njemačkoj floti pošlo za rukom da se dokopa pristaništa. U Jellicoe-vom izvještaju ponavljaju se zatim opet već poznati engleski izvještaji o njihovim gubicima. Njemačke pak gubitke Jellicoe cijeni na dvije velike ubojnice dreadnoughtskog tipa „Deutschland“, te pet lakih krstarica, šest razarača i jednu podmornicu. Pomenute jedinice vidjene su kako tonu. Osim toga dvije ubojne krstarice, jedna ubojnica i tri razarača teško su oštećeni, tako da je vrlo nevjerojatno, da su te jedinice mogle stići do pristaništa. Za jedan od tih brodova, „Lützow“ priznaju Nijemci, da je potonuo. Na završetku hvale se visoki duh engleske flote, a i hrabrost koju je pokazala neprijateljska njemačka flota.

## Austro-Ugarska.

Ministarska konferencija u Budimpešti.

K. B. Budimpešta, 8. jula.

Ministar predsjednik grof Stürgkh, ministar unutrašnjih djela princ Hohenlohe, ministar zemljoradne Zenger, ministar finansija Leth i ministar trgovine Spitzmüller prispijeli su sa svojim referentima juče iz Jutra ovamo i otišli su oko 10 časova prije podne u zgradu predsjedništva ministarstva, gdje su sa članovima ugarske vlade vodjeni pregovori, koji se izključivo odnose na pitanje o snabdjevanju. Pregovori će, kako izgleda, biti nastavljeni u toku cijeloga dana.

Ugarska nezavisna stranka.

Ostavka njenog predsjednika grofa Karoly-a.

K. B. Budimpešta, 8. jula.

Na jučerašnjem nezvaničnom dogovoru na kome su bili skupljeni mnogi članovi ugarske nezavisne stranke, izjavio je grof Apponyi, da je on s obzirom na to, što su predsjednik stranke grof Karoly i više uglednih članova stranke nezadovoljni putem i načinom, na koji je grof Andrássy predložio kontrolu nad vladinim radom, i sa svoje strane odbija učestvovati u predviđenom povjereničkom odboru i pristaje na to, da nijedan član stranke ne udje u taj odbor. Na to je izjavio predsjednik stranke grof Karoly, da ovom izjavom Apponyevom do duše smatra da je otklonjen svaki nesporazum, ali da ipak s obzirom na svoja opšta gledišta, kao i s obzirom na to, što je dosadnje držanje stranke od početka rata ograničavalo njenu slobodu rada, ostaje pri tome da ostavku na predsjedništvo stranke i da u opšte istupi iz nje.

## Naklada Balkanske vijesti.

zborna borba u Grčkoj.

brzojav „Beogradskih Novina“

Zeneva, 8. jula.

atenskoj vijesti pariskog

„Journal“-a antivenizelosistički pokret uzima maha. Tu skoro je Venizelos na ulici grđen od strane otpuštjenih rezervista. Udruženja rezervista upravili su kralju adresu, u kojoj se veli: Mi hoćemo, o veliki kralju, da se protiv neprijatelja tvojih i naše otadžbine borimo do kraja. Budi hrabar i imaj povjerenja u svoj narod!

Grčka časnička afera.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“).

Lugano, 8. jula.

Francuska vlada preporučila je generalu Sarrail-u, da stvar sa uapšenim grčkim časnicima na miran način izravna, da nebi Zaimisu, čije je iskreno držanje prema sporazumu nesumnjivo, bile stvarane neprijatnosti.

## Najnovije brzojavne vijesti.

Engleski građanski zarobljenici u Njemačkoj.

K. B. London, 8. jula.

U donjem domu izjavio je Cecil, da je preko američkog poklisara dobio nov izvještaj o prilikama u zarobljeničkom logoru Ruhleben. Prema tome izvještaju Nijemci su namjerno sveli na polovinu troškova oko ishrane, dok su jednovremeno pokupili svotu od 60.000 do 200.000 maraka, koji je novac trebao, da posluži za popravku ishrane. Prema tome je engleska vlada preko američkog poklisara uputila notu njemačkoj vladi, u kojoj se veli, da je njena dužnost da pusti ove zarobljenike, ako ih ne može hraniti kao što treba. Engleska vlada predlaže, da se puste svi građanski zarobljenici internirani u Ruhleben, s time da Englezi puste odgovarajući broj njemačkih građanskih zarobljenika. Najzad je izjavila engleska vlada da će, u slučaju da Njemačka ne odgovori na ovaj prijedlog u roku od nedjelju dana imati u vidu kakve će represalije preduzeti nad njemačkim građanskim zarobljenicima u Engleskoj.

Wolffov ured primjećuje na to: Ovi su engleski navodi potpuno netačni pošto se u Njemačkoj građanski kao god i vojni zarobljenici hrane prema načelima, koja su se pokazala kao vrlo pogodna. Engleska je vlada već izvještavala, da engleske prijetnje uslijed toga postaju bezpredmetne. Prijedlog o razmjeni na osnovi, koju je predložila Engleska ne može Njemačka primiti, ali se sada vode pregovori o razmjeni, koja bi se vršila na drugoj podlozi.

Osnivanje njemačkog nacionalnog odbora.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“).

Berlin, 8. jula.

Kako „Kölnische Zeitung“ saopštavaju, obrazovan je u Berlinu pod predsjedništvom kneza Wedela njemački nacionalni odbor, kome je cilj, da se odстранjivanjem jednostranosti pobudi jedinstven sporazum njemačkog naroda za potpuno časno zaključenje mira, kojim bi se osigurala budućnost države. Odboru je pristupio velik broj ljudi od nauke, industrije, trgovine i poljoprivrednih poziva.

Njemački namještenici u Londonu.

Lijepo priznanje Nijemcima.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“).

Haag, 8. jula.

Na glavnom zboru engleskog društva „Forestal Land and Railway Company“ traženo je od nadzornog odbora, da njemačke namještenike, naročito oba njemačka direktora otpusti. Po jednoj londonskoj vijesti, izjavio je međutim stručni izvještaj Lawley, da je njemački um i njemačka radna snaga dovela društvo do stupnja, na kome je danas, da je stoga u stanju sve konkurentne da nadmaši. Priznaje, da ovu svjedodžbu on, kao Englez, mora da učini tužna srca. Otpuštanje njemačkih namještenika ugrozila bi cjelokupnu organizaciju društvenu, te bi mogla uslijed toga sva industrija biti paralizovana. Dosada je društvo uzaludno tražilo zgodne zamjenike ovim Nijemcima.

Boj oko Verduna.

Napuštanje Verduna.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“).

Haag, 8. jula.

„Daily Mail“ javlja: Mogućnost postaje sve veća, da će se francuske trupe pred Verdunom, uslijed velike nadmoćnosti neprijatelja, morati povući.

Vazdušni napadi na Karlsruhe.

K. B. Berlin, 8. jula.

Wolffov ured objavljuje zvaničnu notu o posljednjem vazdušnom napadu na Karlsruhe pa utvrđuje ponajprije, da Francuzi nijesu slučajno izabrali tijelovski praznik za napad, kada hiljade ljudi prolaze ulicama, nego im je bila svrha, da pobijaju čim više građana. Ovo dokazuju izbačene bombe, koje su bile punjene jakim eksplozivnim stvarima. Zapaljive bombe upuštene nijesu upotrijebljene, a teške bombe, kojima se mogu razoriti pojedini objekti izbačene su samo nekoliko. Dok je poslije podne radi praznika žetalo mnogo ljudi ulicama stigla je vijest, da se približavaju neprijateljske letilice. Prije

nego je bilo moguće spremiti ljude u sigurnost, pale su već bombe. Na mjestu su poginuli 117 lica od toga 30 ljudi, pet žena i 82 djece, dok je teško ranjeno 140 lica od toga 48 ljudi, 20 žena i 72 djece.

Izvještaj Wolffovog ureda završuje: Iz žalosti za našom djecom i plač majki učvrstije našu čvrstu volju za pobjedom i podat nam nove snage i jednako kao što ćemo se mi sjećati za otadžbinu palih žrtava, sjećaje ih se još više Francuska.

Nemiri u Dublinu.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“).

Haag, 8. jula.

U Dublinu je došlo do krvavih sukoba između demonstranata i engleskih vojnika. Jedno nepoznato irsko društvo, vjerovatno ostaci Sinnfeinera, rasturalo je brošure, u kojima se Irce pozivaju, da onoga dana, kada Engleska izvrši smrtnu presudu nad Casementom, nemilostivo pobjugu sve Engleze, koji bi se našli na irskom zemljištu.

Lord Grey.

K. B. London, 8. jula.

Sir Edvard Grey kojemu je podijeljeno englesko perstvo, primiće naslov lorda Grey of Falodon. Falodon je ime njegovog posjeda.

Značenje poseduća Kermanšaha.

K. B. Carigrad, 8. jula.

Sve novine ističu veliku političku i stratejsku vrijednost zaposjednuća Kermanšaha na koji je način s priječena osnovna Rusa, da prođu do Bagdada i na obalama Ahvazda napreduju zajedno sa Englezima. Zaposjednućem Kermanšaha pročišćen je drum prema Hamadanu, važnoj tački za Teheran i Kasvin.

Rusko-japanski sporazum.

K. B. Petrograd, 8. jula.

Ministar spolnih poslova gospodin Sazanov i japanski poklisar potpisali su politički sporazum u ime svojih država, kojemu je cilj, da obje sile sporazuma vode računa o održanju mira u istočnoj Aziji.

Borbe u španskom Maroku.

K. B. Madrid, 8. jula.

Javlja se o borbama u španskom Maroku: Izvedena je kombinovana operacija uz saradnju Raisulijeva protiv pobunjenika i plemena Jera, koje živi između Seute i Tangera. Došlo je do ogorčenih borbi u kojima je poginulo nekoliko ustaničkih vojđa. Osvojeni položaji utvrđeni su. Španski ratni brodovi tuku neprijateljske nasobine na obali. Španski su gubici neznatni.

Rabindranath-Tagore u zatvoru.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“).

Haag, 8. jula.

Indijski književnik nosilac Nobelove nagrade, Rabindranath-Tagore, apostol slobode u Indiji, osudjen je na zatvor kao što se tek sada saznaje, uslijed težnje za oslobodjenjem svoje otadžbine od pritiska engleske vlade.

Roosevelt, ratni dopisnik.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“).

Haag, 8. jula.

Roosevelt dolazi u francuski glavni stan, kao ratni dopisnik američkih listova.

Nema rata između Amerike i Meksika.

K. B. Washington, 8. jula.

Vlada je odobrila prijedloge Carranzine, po kojima se razmimoilaženje u mišljenju između Amerike i Meksika imaju neposrednim pregovorima ukloniti.

## Grad i okolica.

Balkanska ekspedicija bečke akademije nauka.

Kao što smo već bili javili u svoje doba uputila je bečka akademija nauka ekspediciju radi naučnog ispitivanja balkanskih oblasti. Od učesnika ekspedicije g. g. profesor O. Abel i dr. N. Krebs već je stigao akademiji izvještaj o geološko-morfološkim i geografskim studijama u Srbiji. Uslijed najšire potpore, na koju je ekspedicija naišla kako od strane vrhovnog vojnog zapovjedništva tako i od strane c. i. k. vojne glavne divizije te svijih okružnih, kotarskih i mjesnih zapovjedništava, radovi su tekli brzo i na vrlo zadovoljavajući način. Vršena su i antropološko-geografska, privredno-geografska i povjesnička ispitivanja, koja su dala odlične rezultate. Dr. Krebs primjećuje, da se Srbija pokazala kao neobično bogata zemlja, čije bogate njive, čije stočarstvo, čije još neispitane šume i čija rudarska blaga pod uprednom administracijom obećavaju veliku dobit. Prof. Abel pak veli da naročito ne treba potcijenjivati srpsko rudarsko blago. Ono još nije dovoljno ispitivano, ali izgleda da dominira bakar i olovo. Podatci, izrađeni od srpskih geologa, prema mišljenju tih bečkih naučnika samo u glavnim crtama odgovaraju stvarnim geološkim prilikama. Temeljnije ispitivanje, vele oni, dace još ljepše podatke.



Henrich Mattoni d. d. Beč i Karlovar.

## Narodna privreda.

Pismo iz Sofije.

(Od našeg dopisnika).

Sofija, početkom jula 1916.

I u Bugarskoj se, kao što se drugdje nije moglo ni očekivati, primjećuju posljedice rata na privrednom polju. U prvom redu one su snašle trgovinu. U posljednje vrijeme privatna trgovina sa svim prestala, što se s jedne strane ima pripisati teškim transportnim prilikama, a s druge strane okolnosti, što je izvoz svekolike robe iz inostranstva zabranjen. Povodom toga se u unutrašnjosti zemlje opaža velika oskudica u mnogoj robi, pa s toga je u ovdašnjim trgovačkim krugovima s velikim zadovoljstvom pozdravljen nedavno upućeni poziv njemačke vlade bugarskoj trgovačkoj komori, da ova imenuje onu robu, koje se uvoz naročito želi. Sve trgovinske komore odazvale su se tome pozivu i sazvale su sjednice, u kojima su vrste dotične robe utvrđene, da bi se o tome izvjestila njemačka vlada.

Žetva žita obećava da će biti odlična. Prema izjavama ministra zemljoradnje ona će u najmanju ruku biti za to 20% bolja nego li što je u redovnom vremenu. Naročito je ona dobra u okruzima Burgasa i Stare Zagore, a poslije ovih dolazi Plovdiv. Vrlo je dobra u okruzima Plevne i Trnava, a vrlo dobro stoji i u St. Srbiji i Mačedoniji. Da se sredjivanje žetve nebi štetilo i sad će — kao i do sad — raditi jedan za sve i svi za jednog: u svakom je selu obrazovano jedno društvo od deset starijina, kome je na čelu vođa, imenovan od predsjednika opštine. Prvo će se srediti žetva onih njiva, koje su svojina vojničkih porodica, zatim dolazi žetva sromašnih, koji imaju malo jutara, i na posljednju žetva bogatih.

Naročita se važnost ovdje polaže izvozu vune. Njemačko-istočno trgovinsko društvo dobilo je dozvolu za kupovinu ukupno 1.800.000 kg. vune. Veći dio te količine već je izvezen. Od tog vremena ne smije društvo izvesti ni jedan kilogram, dok se ne vidi kakav će biti nov prinos. Vlada je objavila, da sve sadanje zalih vune, kao i one koje se očekuju potpadaju pod reviziciju i pod najstrožijom kaznom zabranjena je svaka trgovina s vunenom. Vlada računa, da će cjelokupni prinos iznijeti oko 12 milijuna kilograma. Ako se ovo predviđanje obistini, onda će se ovako postupati: 8 milijuna će ostati u unutrašnjosti zemlje, i to, 3 milijuna za tvornice i 3 milijuna za seljake. Ostalih 6 milijuna će izvesti ministarstvo vojno uz zamjenu — dakle sa isključenjem zvaničnih društava. — Tome suprotno su trgovinske komore gledišta, da se vuna u opšte u inostranstvo ne izvozi i potkrepljuju to sa sljedećim statističkim podacima: U oči balkanskog rata u Bugarskoj nije bilo punih 9 milijuna ovaca, koje su davale od prilike 10 milijuna vune. Kako se u Bugarskoj ne opaža tendencija za povećanje stanja ovaca, s druge strane je za vrijeme dva rata mnogo ovaca uništeno, a osvojenjem Srbije je povećan broj stanovnika. Prema statistici od 1911. bugarska je industrija preradila 2.300.000 kg. domaće i 1.036 inostrane vune. Kako se ova posljednja sad ne uvozi, ali se uvozi u poluizrađenom obliku, to onda izlazi, da će bugarske tvornice, koje u glavnome rade za vojsku a samo djelimično za stanovništvo, trebati najmanje 4 milijuna kilograma. U Bugarskoj ima većinom u selima najmanje 600.000 kućnih industrija, t. j. seljaka, koji ručnim radom sami sebi izrađuju odijelo. Ako se uzme, da svaka porodica treba samo 10 kg., onda se dobije svota od 6 milijuna kg. Osim toga mora ostati zalih i za iduću godinu. Zakazana revizicija trebala bi se jednom i izvršiti, pa onda preduzeti podjelu, jer vrijeme hita a 200.000 porodica nemaju ni jedne ovce, nego vunu kupuju na trgu. Tek ako bi poslije podjele tvornicama i kućnoj industriji nešto ostalo, — što se ne može predpostaviti — nebi ipak trebalo dozvoliti da se to izveze u celji, da se na taj način dodje do novca, nego bi trebalo tako udesiti, da se višak vune razmijeni za gotovu robu, sukno.

Istočno bojište.

Kod vojske je maršala Hindenburga kod odbrane protiv ponove navala na položaje kod Naroczskog jezera zarobljeno 2 časnika i 210 vojaka. Odbijeni su slabiji napadi i na drugim mjestima.

Neuspjeli su potpuno svi neprijateljski ponovni oštri napadi na položaje vojske maršala vojvode Leopolda Bavarškoga kod Zirina, i sve do jugoistočno Gorodista, kao i obe strane Radowo. Pred našim položajima leži više hiljada mrtvih neprijateljskih vojnika. Osim toga je neprijatelj izrubio više stotina zarobljenika. U toku su nove borbe.

Vojska je generala pl. Linsingera izvojevala jugo-zapadno od Lucka od lije uspjeha.

Kod vojske generalagrota Bollerera ostali su bezuspješni ruski napadi sjeverozapadno od Buczacza.

Balkansko bojište.

Traju obični topnički bojevi između Vardara i Dojranskog jezera, bez ikakvog većeg značaj.

Vrhovno vojno vodstvo

## Saopštenja o nestalima.

1299. — 26748. O porodici generala Mihaila Rašića, koja je ostala u Krljevu u kući g. Djordja Radosavljevića trg. Svi srodnici su im zdravo.

1298. — 27386. O g-dji Sofiji Paunović, Beograd, Birčaninova 23. G. g. Sveti, Zdravko i Stanoje su dobro.

Molimoo dobre i plemenite ljude, da nas izvješte preko uredništva ovog lista ili na adresu g-dje Stane Radukić, kraljeva ulica br. 24. za našeg jedinog sina Sretena Petrovića, regruta u puka, I. poziv, drinske div., rođenog 1890. a koji je vidjen 10. oktobra pr. god. u Čačku, i od toga vremena do danas nismo ništa o njemu čuli. Na izvještaju vještaka blagodarni otac, mati i sestra.

Nova bugarska banka.

Kao što javljaju iz Sofije, tamo je osnovana bugarsko-mačedonska banka i to sa isključivo bugarskim kapitalom. Banka će se za sada baviti samo izvozom duvana i transakcijama, koje stoje u vezi sa time.



PRIMAJU SE: Knez Mihailova ul. 38. NESTALI I KORESPONDENCIJA. PRIMAJU SE: Knez Mihailova ul. 38.

MOLIM za izvještaj ko bi mogao da mi pošlje za moga muža Bogosava Josipovića, iz Visibabe, sreza požeškog, okruga užičkog, koji je obveznik IV. puka III. poziva. Unaprijed blagodari Zorka žena Bogosava. 7808u-6

VELJKO SIMOVIĆ iz Donje Goreviće, opštine mrčevačke, okruga rudničkog, traži svoga brata Vidosava Simovića, vojnog obveznika, i moli ga da mu se javi, u isto vrijeme moli i sve prijatelje ako ma šta znaju za Vidosava, da ga izvjesti, našta će im biti veoma blagodar. Veljko Simović iz Donje Goreviće, okrug rudnički. 7808h-6

MILUTIN TOMIĆ moli za izvještaj o sinu Miloju Tomiću, vojniku I. poziva X. puk četa, nalazio se ranjen 17. januara 1916. u bolnici kod Cele Kule u Nišu, i od toga doba nije se javljao. Ako je živ da se javi gdje se nalazi i kako je. Ako bi šta imali izvjestite me na adresu: Milutin Tomić, Brezovac, selo kod A-randjelovca, srez jasevički, okrug kragujevački. 7808k-6

MOLIM svakog, ko bi ma šta znao za vojnika Radoiču Milanovića, komandira dunavske divizije, profijant kolone I. poziva, da me izvjesti preko ovih novina ili na adresu Milan Milanović, Senaja, srez Grocka, okrug beograd. 7818-8

KORESPONDENCIJA.

Zürcher Bureau für Aufsuchung... G. MIHI MIHALOVIĆU, (VLASCE), Geneve. — Molim vas lijepo, budite dobri pa izvjestite moga muža — vašeg prijatelja Dr. Boru Djordjevića, ljekara II. konj. puka konjič. divizija, da sam zdravo sa mojim. Čika Strahinja i Milija u Užicu. A meni javite preko ovih novina kako je on i gdje se nalazi, jer do danas nemam nikakova izvješća o njemu. Za šta ću vam biti vječito blagodarna. Dara B. Djordjević, Požega — Dobrinje. 7808o-8

Acidiniću, Hotel Totel Terminus. Zeneva. Molim vas ako znate štogod o mojem mužu javite preko radnje Koste Nikolića i Druga. Milica Z. Zivanovića, Knez Miletna 67. 7840-8

G. Velja Jezdčić, apot., Valjevo. Pisao sam ti nekoliko puta. Nemoguće da nisi bar jednu kartu dobio, jer mi nisi ni jednom odgovorio. Žalim ako si ljut. — Pozdravlja te mnogo Dr. Beracha, — Nagymeyer. 7851-8

G. PESI HADŽI-PESIĆU, trgovcu iz Niša, Nica. O Dragomiru i djeci ništa ne znam od njihov odlaska iz Niša. Vi ste u mogućnosti da razberete o njima i molim vas izvjestite me, biću vam veoma blagodarna. Poštujte vas Zorka Djordjevića, učiteljica, Niš. 7868-8

Gospodinu ACI DINIĆU, Geneve. — Leposava i Svetislav Mladenović, najbolje vas mole, da se izvjestite, jesu li živi i zdravi njihovi: Dragoljub Cukavac, pješad. major u XX. puku, I. poziva i Vladimir Cukavac, pješad. major, načelnik štaba kosovske divizije, oblasti, i da njima javite da smo sa Radmilom svi dobro u Požarevcu, gdje željno očekujemo vijesti od njih preko »Beogradskih Novina.« 7861-8

G. Števi Ačimoviću, advokatu »Hotel Terminus« Zeneva. Stovo, unaprijed ti blagodari da me izvjestiš preko ovog lista za moju braću Ljubisava Vučkovića, podnarednika profijant kolone I. odeljenja šumad. diviz. I. poz. i mog mladjeg brata Velisava Vučkovića, djaka narednika (a sada podporučnika), koji je bio u 6-tom puku Drinske Divizije II. poziva i za moga zeta Ljubisava Deragača, komandiraju pri bolničkoj četi šumadske Divizije I. poz. G. Stevo na ovim ti mnogo blagodarim i znaću da ti za ovo vrtim. Pozdravljate tvoj Svetislav Tša Vučković, trg. Kruševac. Pepe-ljavec. 7824-8

Uredu »Humanitas« Section Serbe, Lausanne, Schweiz. Najpokornije molim za izvještaj o vojnicima: 1. Lazar M. Milić, profijant kolona šumad. diviz. I. poziva 2. odeljenja. 2. Dragomir Milić, 10. baterija haub. puk I. poz. 3. Vojislav Janjić, II. puk 3. poziva šumad. div. Svi trojica iz Čumika. Njihovi su svi zdravo i dobro. Traže ih roditelji Jaglika, žena Radojka i Mirjana. 7726b-8

VERA BOBIĆ, stud. med. Zürich. — Blagodarim ti na izvještaju o Milanu. Svi smo zdravo doputovali iz Prištine u Niš. Već dvadeset dana čekamo odobrenje da putujemo za Beograd. Ako znaš gdje je Milan piši mi da mnogo brinem za njim, nek se često javlja preko tebe. Čim stignem u Beograd javi mi. Svi pozdravljaju tebe, Popovićeve i Bobičeve kao i tvoja ljubeći te, Rada M. Djordjević, Niš. 7860-8

SRPSKOM KONSULATU, Zeneva. — Preko Ugarske Komercijalne Banke poslanih K. 313,70 primila sam. Molim izvjestite moga muža Atanasiju Kostića, peš. potpukovnika 7. puka Dun. Div. I. poz. da se nalazim u Kruševcu i da sam novac primila. Blagodari Slavka Krstić, Kruševac, Hohencollern str. Nr. 9. 7808n-8

G. MITI MIHALOVIĆU, (VLASCE), Geneve. — Molim vas lijepo, budite dobri pa izvjestite moga muža — vašeg prijatelja Dr. Boru Djordjevića, ljekara II. konj. puka konjič. divizija, da sam zdravo sa mojim. Čika Strahinja i Milija u Užicu. A meni javite preko ovih novina kako je on i gdje se nalazi, jer do danas nemam nikakova izvješća o njemu. Za šta ću vam biti vječito blagodarna. Dara B. Djordjević, Požega — Dobrinje. 7808o-8

G. MIKI K. MITROVIĆU, Rue de Bern 13, Geneve (Schweiz). Molim te, Miko, raspitaj se i javi mi ili ako je moguće neka se oni lično jave: moj sin Milorad M. Kostić, magacioner profijant slagališta šumadijske divizije I. poziva i zeta Mihaila Nikolića. Definitivno do danas o njima ništa ne znam, pa sam u velikoj brizi. Javi im da smo svi zdravi i da je sejk kod nas, a Milanka je porasla velika i jednako viče: Tata, tata. 7808v-8

Srpskom Crvenom Krstu, Zeneva. Molim Srpski Crveni Krst, da nas izvjesti, da li su živi i zdravi i gdje se nalaze Milosav Nikolić i Ilija Tufegdžić, vojnici I. čete, I. batalj. VI. puka II. poziva i Voja Stojanović, komandiraju XI. puka I. poziva i Dimitrije Dimitrijević, djak regrut 1896. god.; njih izvjestite, da su njihovi svi živi i zdravi. Javite preko »Beograd. Novina« Kosti Dimitrijeviću, trgovcu, Natalince. Unaprijed blagodari Kosta Dimitrijević, trg., Natalince. 7847-8

Djordju Janičeviću, majoru, Krf. Ja i Ljubinko smo zdravi u Mladenovcu. Molim te pošalji novac što prije na našu staru adresu u Mladenovcu. Pozdravlja te Stana sa Ljubinkom Janičević. 7850-8

G. Peri Jovanoviću, učitelju, Zürich. Moj muž Dragomir Djordjević, školski nadzornik iz Lazarevca, sa sinovima Vojislavom i Jovanom, djacima VIII. i V. razreda gimnazije, otišao je iz Niša kao blagajnik pekarske čete moravske divizije. Molim Vas potrudite se da saznate, šta je sa njima i gdje su, pa me izvjestite, na čemu ću Vam zahvalna biti. Trošak ću platiti. Poštujte Vas Zorka Čolićeva, učiteljica, Niš. 7867-8

G. Dimitriju Hadži-Pavloviću, trgovcu iz Soko-Banje, Zeneva. I ako se brinem za mog sina Dragutina Markovića, maturanata, koji je otišao sa štabom I. prekobrojnog puka i nikako se nije javio. Najljepše Vas molim, da me po mogućstvu što prije izvjestite, da li je zdrav i živ. Trošak za izvještaj rado ću platiti i biti uvijek zahvalna. Vaša kuma Ljubica prote Dobrosava Markovića — Niš. 7865-8

SRPSKOM DRUSTVU CRVENOG KRSTA, Zeneva. — Molim za obavještenje i izvještaj o mom sinu Cedomiru Pantiću, komandiraju pri štabu šumadijske divizije I. poziva, koji se nikako nije javio od prije 8 mjeseci. Tako isto molim svakog onog, koji bi ma šta znao o njemu, da me izvjesti preko »Beogradskih Novina« ili kartom na moju adresu. Cedomiru pak javljam, da smo svi živi i zdravi. Stojan Pantić, Rakinac (pošta Palanka smederevska) 7656-8

G. ACI B. DINIĆU, Zeneva, hotel »Terminus«. Molim lijepo, da me izvjestite preko »Beogradskih Novina«, gdje se nalaze i jesu li zdravi moj muž Djoka Krajnović, trg. iz V. Gradista, rez. podnarednik, IV. prekobrojnog puka, Dunav. divizije, I. poziva i moj brat Božidar Kupčević, voskar iz Niša, rezervni podnarednik, I. telegrafskog odeljenja, Vrhovne Komande. Biću Vam veoma zahvalna na izvještaju. Zorka Dj. Krajnović, Niš. Obiljež Venac br. 85. St.174-8

Uredu »Humanitas« Züricher Bureau i g. Bogoljubu Stojanoviću, Rue de Berne 11, Zeneva. Molim vas lijepo izvjestite me o životu i zdravlju: 1. Aleksandra Vukosavljevića iz Dobro-Dola, vojnika III. čete, I. bataljuna, IV. puka, II. poziva, drinske divizije; 2. Radovana Ž. Glišića iz Dobro-Dola, vojnika I. čete, III. bataljuna, XVIII. kadrovskog puka; 3. Cedomira Čedu Nikodijevića iz Azanje, vojnika VIII. pješad. puka, II. poziva. Bio je pukovski pisar. Svi ovi su iz okruga smederevskog. Troškove oko dobijanja izvještaja podneću. Izvještaj poslati na moju adresu: Sreten Stojanović, Palanka, okr. smederevski, kartom ili preko »Beogradskih Novina.« 7854-8

ILIJU MIHAJLOVIĆU, Nica. — Molim te, izvjesti me ovim putem za moje sinove jesu li živi i zdravi, i to: Vojislav Gajić, komandiraju pri šumadijskoj diviziji, I. poziva i za Milovana Gajića, regruta posljednjih, za šta ću ti biti blagodaran. Dragutin Gajić, Kopljare. 7808a-8

Aleksa Stanić iz sela Rudnika, sreza kačerskog, okruga gor. milanovačkog, traži sina Svetozara V. Stanića, redova pri telefonu I čete, I bat. 19. pješ. puka, da se javi. Njega izvještava, da smo svi zdravo i dobro. Neka se javi preko ovih novina, jer se brinemo za njega. Svi ga mnogo pozdravljamo, a najviše mati Anka. 7808 c-8

R. BARALIĆ, sveštenik, Golubac — Požarevac. — Izvještaj preko Čuprije primih, nikome ništa ne šalje. Sa majkom i Dankicom nalazim se još u Jagodini, gdje očekujem objavu za Beograd, odakle ću tražiti za Golubac. Vidite kod vas moželi se što učiniti. Dragiša nam piše. Tetka Sofija sa ženskom djecom u svojoj kući. Za Seju, Ljubu, zeta Nikolu i djecu ništa ne čujem. Javite mi se preko »Beograd. Novina« ili »Graf Tjeza Nr. 19, Jagodina« ili Resavska No. 1, Beograd. Rukoljub od Sekice. Mnogo sve pozdravlja Milenceta Ljubi, vaša Ruža V. Baralić. 7808f-8

Gospodinu NASTASU PETROVIĆU, Zeneva. — Kartu od 10.-V. dobila sam. Hvala na izvještaju. U Kragujevcu nikog ne poznajem. Novac neka nam pošalje u Užice preko g. Cvetka Radoičića, učitelja, što prije u velikoj smo oskudici. Mi smo svi zdravo. Neka raspitaju za Mihajla Projevića, narednika III. željezničke čete. Grozda je zdravo, sa radnjom radi. Pozdrav Dragiši i Zahariji. Vama zahvalnost. Jelisaveta Kutlešić, Arilje. 7808g-8

KONZULAT SERBE, Geneve. Molim za izvještaj o Dragomiru Ž. Stojanoviću, artiljeriskom pukovniku i Dobri-voju Ž. Stojanoviću, artiljeriskom kapetanu. Sestra Radmila i djeca zdravo su u Kraljevu Jagerstr. 18, moli da joj javi jesu li zdravi, kao i zet Sava Ratković, poštar, i da joj pošalju njenu penziju, nužno je. S poštovanjem, Radmila Ristić. 7808j-8

CROIX REUGE SERBE, Zeneva, Suisse. Na vaš izvještaj, u kome ste javili za moje sinove Milosava i Vitomira Bajića, odgovaram vam ovim putem, da smo mi kod kuće svi živi i zdravi, što vas lijepo molim da izvjestite iste da ne brinu ništa za ovamo. Neka se jave još koji put, kao i neka jave ako znaju za još moga odavdje naše. Mnogo vam blagodaran i unaprijed zahvaljuje Andrija Dimitrijević, iz Tulara, Ub—Valjevo. 7808m-8

G. MITI Radovanoviću, Zeneva. Najpokornije vas molimo da se izvjestite i javite nam preko »Beogr. Novina« gdje se nalaze i jesu li živi i zdravi Dušan Tucaković, poreznik iz Valjeva, Ratko Tucaković, poreznik iz Užice i Savo Željčić iz Užice, o kojima do danas nismo čuli ništa. Ja, sa djecom, svi smo zdravi u Užicu. Blagodare unaprijed i pozdravljaju Ruža i Dara Tucaković. 7726t-8

Gospodinu ACI DINIĆU, Zeneva. — Dragi Aco, molim te izvjesti se za moga zeta Jakova A. Koena, narednika VII. puka, II. poziva, 3. četa, III. bat., da li je živ i zdrav, a u isto vrijeme javi mi, da je njegova žena sa djecom potpuno zdrava i da se nalazi kod mene. U isto te molim izvjesti se za moga kuma inžinjera Dušana Milojkovića, rez. pješad. podporučnika IV. puka, drin. diviz., III. četa, III. bataljun, njemu takodje javi da mu je žena sa djecom došla iz Mitrovice u Beograd, zdravi su svi i mole ga, da im po mogućnosti pošalje novac. Po dobivenom izvještaju molim te javi mi odmah. Pozdravlja te Mika Kojadinović, trgovac, Knez Mihajlova ul. br. 26. 7849-8

Gospod. Isak Zunana, Zeneva. Danas dobismo 3 pisma od bate, gdje traži novce, pošto odavde ne će još za sad da ide. Bukus podaj bati za moj račun 500 kruna. Mi smo svi hvala Bogu živi i zdravi, koje i Vami želimo. Iskren pozdrav svima od mame od Miki Samulio. 7864-8

CROIX ROUGE SERBE-BUREAU DE RENSEIGNEMENT, Zeneva. Rue Pierre Fatio 25, za Milana Petrovića. Primila sam neobično srećna tvoju kartu i jako se obradovala. Od novembra sam sa svojima u Kragujevcu. Budi dobar pa me češće izvještavaj o sebi, Iliji i ostalima. Sreća sa Kajom je ovde; Anta intimiran. Pozdravljaju te svi naši, a tebe uvek volji tvoja Mica Petrović sa mamom, Kragujevac. 7873-8

Gospodinu MILANU V. MARKOVIĆU, preduzimaču tunele »Gramades«, Solun — Atina. — Tvoju kartu iz Soluna od 6. decembra primili na Božić, tako isto i kartu, koju si uputio gospodinu Penčiću. O Uskrsu primili izvješće o tebi i Miloradu preko Bureau-a iz Berna i odmah istim putem odgovorili. Svi smo još uvijek odavde zajedno, kako si nas ostavio i svi zdravi. Javi ovim putem na moju adresu kako su Bikulir i Milorad. Ujedno javi, ako ti je novac potreban, da ti ispošljem. Stara gospa moli te, ako ti je moguće, da jednom dopisnicom javiš direktno, njenoj mami, koja će sada biti kod svoje kuće (Rajčića ul. br.7.), da smo svi živi i zdravi, i da joj se kei udala, te se nalazi sa svojim mužem u inostranstvu. Neka ti odgovori na tvoju adresu preko ovih novina, kako je i svi njeni, a mi će mo se potruditi, da dobijemo u ruke te novine, da bi doznali šta o njoj, jer mnogo brinemo. Ovih dana poslaćemo joj 300 kruna. Nebrojeno pozdrava šalju ti svi, a najviše tvoja majka i dospodja Bikulir. 7859-8

G. Dušanu Ristiću, trgovcu iz Niša, Zeneva. Lijepo Vas molim, ako je moguće da doznate i mene izvjestite o mom mužu Djordju Miladinoviću, kafedžiji kod »Baštovan« kavane u Nišu. On je otišao kao kaplar konjičke moravske divizije u društvu Jove Uzunovića, a nikako se ne javlja. Trošak za izvješće rado plaćam i veoma ću Vam biti blagodarna. Poštujte Vas Vukosava Dj. Miladinovića, Niš. 7866-8

Dr. Keleti & Murányi hemička fabrika u Vjpešti. Još će jedno doba potrajati, dok naša zaliha sirovog materijala bude iscrpljena, pošto smo pravodobno sve nabavili, da možemo Lysoform i ljeti liferovati. Poznato je, da ljetna vrućina potpomaže širenje zaraznih bolesti, zato se može svakom preporučiti, da si nabavi dobro desinfekciono sredstvo, n. pr. flašu Lysoforma. Cijene su slijedeće: Flaša Lysoforma od 100 grama K 1-30 250 " " 2-60 1 "komad" Lysoform-sapuna " " 2-20 1 flaša Pfefferminz-Lysoforma " " 2-20 Na zahtjev šaljemo svakomu besplatno po odličnom ljekaru izdanu knjigu o „Zdravlju i desinfekciji“. Generalno skladište za Beograd i Srbiju 372 Apoteka PROTIĆ, Beograd, Kralja Milana ul. br. 87.

Zagreb. Filiale Amsterdam. NAJVEĆI IMPORT KAVE Delia & Holujević Zagreb, Nikolićeva ulica broj 10 i 12. Telefon 582, 574, 1300. Brzojavi: Holujević, Zagreb; Prebeg Amsterdam Damhotel. Prodaja samo za grosiste, trgovce, a provizije razne dobavljate, bolnice te c. k. posadne menaže. Bogato skladište finih i običnih vrsta kave. Naručena kava odprema se odmah. Prodaja na vagone iz Zagreba i Amsterdamu. — Brzojavni upiti najbolji. — Traže se zastupnici za prodaju većih partija kave. 316

POŽARNIČKE ŠMRKOVE za benzinski, parni, električni i ručni rad. Automobilske šmrkove i požarničke sprave svake vrste. CENTRIFUGALNE SISALIKE i naprave sviju sprava u modernoj izradi za svaki posao liferuje Wm. KNAUST BEČ II./3., 134 C. kr. povlašćena tvornica mašinskih, vatrogasnih i metalnih sprava. OSNOVANA 1882. Brzojav: Knaustfabrik, Wien.

Caro & Jelinek, druš. s ogr. jam. BEC, Deitschmeisterplatz 4. Podružnice: Bodenbach, Budimpešta, Halbstadt, Trst. Preduzimaju transporte svake vrste za i iz balkanskih država, kao i selidbu u patent-kolima za pokucstvo. Izvještaji se daju besplatno. 291

Jedina pomoć zbog oskudice drvca jeste „Rekord“ kuvar pomoću petroleuma Dobija se u svima boljim gvozdjarskim Elektro-tehničkim i staklarskim trgovinama. Porudžbine na više prima Agentura Jacques I. Benzion Beograd. — Terazije br. 8. (dvorište).

ELEKTRIČNE Džepne poljske lampe Sijalice Lampe za signale Instalacije Lampe sa metalnom žicom Elektro-tehnički zavod Artura Altschula WIEN, IX., Hörigasse 6. — Telefon 13.553, 9239. 129 Dobavljač c. i kr. aeroplanskog odeljenja.

BEČ, VII., Neubaugürtel 34-36. Hotel Wimberger u neposrednoj blizini Westbahnhofa, zgodna veza svima željezničkim stanicama u Beču. Odlična restauracija, umjerene cijene, lijepa bašta. Kupatilo u kući. Električno osvijetljenje. Telefon No. 37447. Lift. 217

PAŽNJA! NAJBOLJE PREZERVATIVNO SREDSTVO protiv epidemičnih bolesti (Cholera, Typhus i t. d.) jeste prirodno čisti KRONDORFER SAUERBRUNN Djeinstvoje ljekovito, osvježavajući i okrepiljujući. Ilvrstan dodatak vinu i šampanjeru. Za obavještenje obratiti se glavnom depou-u u BUDIMPEŠTI, Krondorfer Mineralwasser-Großhandlung, V. Zeitungasse 10, gdje se u isto vrijeme mogu dobiti i sve ostale mineralne vode. 233

Ispostava Dioničkog društva za specijalnu gradnju u Budapešti Tehnički upravitelj arhitekt Karl Csimar preuzima projektiranje i izvednju novih gradnja, adaptacije, kanalizacije i gradnju ceata i t. d. Zastupništvo Fabrike cementne robe D. D. Josef Walla, Budapešta za proizvodnju cijevi kamenog sastava, cementnih cijevi, cementnih i mozalk-pločica, predmeta od umjetnog kamena, spomenika i t. d. Beogradska Kancelarija: Knez Mihajlova 41. II sprat

KANN & HELLER BUDIMPEŠTA V. ulica Cara Vilima 62. Stovarište tehničkih, industrijskih, gospodarstvenih, rudničkih i prometnih artikala. Alati, mašine za proizvodnju alata i namještaja za radionice. Potpuni namještaji za mineve, za električno rasvjetu, za prenašanje sila, vedovoda, sisaljka i keševa. Tvernica vodeničnih kamena. TELEFON: INTERURBAU 50-58 Naslov za Brzojave: KANELLER, Budapest 837



PRIMAJU SE: Knez Mihajlova ul. 38.

# MALI OGLASI

PRIMAJU SE: Knez Mihajlova ul. 38.

**Ljekarska pomoć.**  
ZUBNI LJEKAR  
**Aleksandra Konstantinovič**  
TERAZIJE Nr. 34 (Vile Džirana).  
Ord. od 9-12 i 3-6  
Plombira zube, izrađuje moderne brike, zlatne krunice, zube na sliftu kao i sve kaučuk vilice. 8021-1

**Chirurg**  
**Dr. med. Al. Cvetkovič**  
b. šef bolnice za kožne, polne i bešične bolesti prevremena seksualna slabost, hemoroidi. Knez Miloševa 12, I. sp. desno.  
ord. od 1/210-1/212 3-6  
7614-1

**Kupovine i prodaje.**  
**ŽENSKE ŠEŠIRE**  
Isvu modisku robu prodajem znatno jeftinije. Sina M. Lazarevič, salon u dvorištu, Kr. Milana 120 (blizu Slavije). 7812-2

Zbog selidbe prodaje se odmah sav KANCELARIJSKI NAMJEŠTAJ. Može se vidjeti od 2-4 Simeja ulica 31 na goranjem boju. 7919-2

INOVO OTVORENA RADNJA  
**B. HORVAT, Zemun**  
Glavna ulica 15.  
Veliki moderni izbor ciklokupnih papirnih, pisanih i kancelarijskih potrepština. 7796A-2

Tražim jednu lijepo NAMJEŠTENU SOBU eventualno sa još jednom sobom sa uporabom kupatila u centru grada. Ponude sub „Stan sa kupatilom“ na adm. ovog lista. 8087-4

**ŠTAMBIJE**  
SVIJU VRSTA  
IZRAĐUJE  
**KANN**  
PREKO PUTA OD C. I KR. GUBERNIE.  
392

Imamo na prodaju **zejtina** za gorivo (kandila) u flašama, mašinskog za poljoprivredne sprave u buradima i cilindričnog u kantama i flašama. Migrič, Novakovič i Stefanovič, Knez Mihajlova 42. 7954-2

**JEDNA MAŠINA** za prženje kave zajedno sa vodenicom, transmisijom i kaišem, najnovije konstrukcije, udešena za elektriku, koks ili uglji. Prima u sebe do 40 kgr. koks ili uglja, vrlo malo upotrebljena, marke „Probat“, prodaje se odmah, jeftino. Upišati Viktoriju Pollak, Novi Sad, ulica Kossuth Lajoša 5. Ako će se nagraditi. A. 9-2

**SVAKOVRŠNE SLAMNE ŠEŠIRE** preporučujem gospodi trgovcima i štovanj publici. Fr. Cerav, tvornica slavnih šešira, Stob, pošta Domžali kod Ljubljane (Kranjska). 139

**Namještenja.**  
POMOĆNIKA TRGOVAČKI— Potrebne staklarsko-porcularna radnja na Savi, Donja ulica Nr. 33. 7874-3

**Tražim berberskog pomoćnika** za radnju u Bosanskoj ulici br. 51. Stupiti može odmah. 7938-3

**Za nastojnika** treba ml čovjek sa ženom, imanje je u Arandjelovcu do Hotel „Pariza“ br. 13 može se prijaviti tamo, a u Beogradu kod potpisanoj, Saborna br. 75, Nikola Kiki. 7918-3

Traže se **asistent farmacije** ili **magistar**, eventualno dama sa farmaceutskom (apotekarском) praksom, koji su višestruki srpsko-hrvatskom i njemačkom jeziku, i višestruki laboranta za apoteku Protič, Beograd, Kraj Milanova ul. 87. 7902-3

**G. BUDIMOVIC, Kruševac**  
SRPSKOM CRVENOM KRSTU odeljenje za informacije Zeneva. Molim Biro za izvještaj o Dragutinu Stevanoviću, kapetanu II. kl. I. poziva 11. puka šumad. diviz., Živojina Stevanovića, poručnika, komandira zarobljeničkog odreda, Svetislava Milosavljevića, puškara 12. puka II. poziva i Dragomiru Arsiću, regrutu 1896 god. I. bataljona 4 četa, 12 puk. Blagodarna Desanka Lazarevič, Kruševac. B 334

**Stanovi.**  
**Stan udoban**, s lica, sa predsojbe i kuhnom izdaje odmah u Studeničkoj ul. br. 40. Za uslove upitati u Kralja Milana 78. 7937-4

**Jedna elegantna SPALJIVAČA SOBA** izdaje se odmah u Pozorišnoj ul. br. 24. Videti može se uvijek. 7946 4

**Traži se** za familiju sa jednim djetetom 2 namješteno sobe sa uporabom kupatila. Ponude na adm. ovog lista sub „G. G.“ 7903-4

**Traži se** se za 15. ov. mj. namješten stan, sastojeci se iz 2 sobe, kuhnje i nuzprostori. Ponude sub „Stan 304“. 8043-4

**Razno.**  
**Udovac**, umirovljeni zemaljski činovnik 54 god. star, rimo-katolik iz Slavonije, gdje posljednje imetak od K 50.000 a sada službuje u Beogradu opet kao činovnik. Radi pomanjkanja poznanstva, želi se upoznati radi ženitbe sa udovicom od 40-46 god. starom bez djece, ugodne vanjštine, čiste prošlosti, blage naravi i dobrom gospodaricom. Njere rimo-katoličke ili pravoslavne sa mirazom od K 10-15 hiljada u nekretninama ili u gotovom. Ozbiljne ponude sa fotografijom i tačnom adresom uz najstrožiju diskreciju primam do 20. jula na administr. ovog lista sub „Sretna budućnost“ 108. 7922-5

**Stovarište namještaja**  
Sobnog, Kancelarijskog, Kafanskog, Berberskog i Tonetovih stolica prodaje uz umjerene cijene, Rudolf Feldman, Vuka Karadžić ulica 8 do „Belgrader Nachrichten“. 8012-5

**Kolonijalna radnja**  
**Pavlovića i Stančića**  
otvorena je. 7906-5

**PISACE STROJEVE** raznih sustava sa čirlicom, preinačujemo na latinska slova u kratkom roku. Noter i drug, Zagreb, Ilica 25. 200-5

**Nestali.**  
MOLIM sve drugove i prijatelje moga muža **MIJAJLA GAVRILOVIĆA** iz velikog Krmara srez lepenički okrug kragujevački, da me izvijeste šta iko o njemu bude znao i to preko ovog lista na adresu Tanasija Milovanovića iz Kragujevca. On je posljednji put pisao iz Heinrichsgrüna, ali sam docnije doznala da je u bolnici. K 47-6

**KORESPONDENCIJA.**  
**MIHAJLU P. ANDREJEVIĆU**, Ba. du Ponte d'Arve 8 Genève. Molim izvjestite me ovim putem šta je sa mojim mužom Gjakom Jovanovićem, policijski pisar iz Jagodine, Rina Jovanović, Jagodina. 7905-8

**G. D-ru RADOJKOVIĆU**, Lausanne. Molim da izvjestite Dimitrija A. Protiča i sina mu Jovana, bakalina iz Požarevca, da je njegova porodica, go-spodja mu i djeca kod kuće zdravo i dobro. Blagodari. Sve-tozar Ristić, Pančevo. 7904-8

**G. BORIVOJE CENIĆ**, em-ploae de dovanes Serbes. Sous Comité de la Kroeite Rouze Serbie. Da se nalazim u Beogradu od februara, a tvoju kartu od 10. februara primila sam baš u oči Duhova. Ja i Laza zdravi smo, — majka i Zora kod mene su, a Milutinova Jula i djeca takodje u Beogradu zdrava. Novac pošlji na „Wiener Bank Vereln“. Javi ako znaš za Armenulića. Pozdravlja te Mica i Laza Cenić, Skopljska ul. 4. 7619-8

**OLGI D. ANDJELKOVIĆ I MILANU MARJANOVIĆU** adv. i narodnom poslaniku, Zeneva. Javite mome bratu Dimitriju Zlatanoviću, poštaru Vrhovne Komande, da smo svi živi i zdravi u Jagodini, kao i da je zdrava porodica Milana Nedića, pukovnika u Jagodini. Javite Nediću da pošalje novaca svojim a isto tako neka se Milan Marjanović postara da se i meni i Pečiću pošalje novaca, jer smo u oskudici. Nedić da izvjesti je li živ i zdrav Milan Ž. Stojanović, djak, podnarednik željezničke čete, Želj. Inspekcije, saobraćajni činovnik u Šumarkovcu. Izvjestite me o Božidar Kremenji, apotekaru III. bolnice. Pozdravlja Živ. Zlatanović advokat iz Jagodine. 7905-8

**ČEDOMIRU ARANDJELOVIĆU**, hotel Roman, Geneva. Dragi Čedo. Molim te pošlji mi odmah poveću sumu novaca, jer mi je veoma potreban, a pošlji ga preko Banke. Djeca su zdrava i ljube svoga tatice. Javi mi da li primaš „Beogradske Novine“ na koje te već treći mjesec preplaćujem i očeš li dalje da te preplaćujem. Piši našem Milanu da je majki novac potreban i da joj odmah pošlje. Što se tako dugo ne javiš? Javi se odmah ovim putem da ne brinem. Djeca šalju svom tatici rukoljub, majka te mnogo pozdravlja, a najviše te voli i pozdravlja tvoja Lina Arandjelović, Prote Mateje 29. 8041-8

**MILUTINU KARAMATIĆU**, Genf. Novac ti poslah'pre mjesec dana. Odgovori o prijemu. Pretplatih te za jula na „Beogradske Novine“. Poslah ti fotografiju moju i Djurinu. Milutinu i Živi javi da sam sa Branom zdrava u Mladenovcu i brinem za njih, neka se lično jave meni, ili preko tebe, pa me ti izvjesti. Javi Koji Lazareviću neka mi se lično javi jer mnogo brinem za njega. Odgovori na sve preko „Beogradske Novine“ a i kartom. Perović je dobio tvoju kartu. Pozdrav ti šalju Milenija Lazarevič, sestra Mica i Kleopatra, a voli te moj mal Džura. Mladenovac. 7949-8

**G-dji DRAGI M. ATANAKOVIĆ** iz Užice. Gospodin Mališa Atanacković i njegov sin su zdravi i očekuju vijesti. 7846A-8

**BOŽIDAR GMIZOVIĆ**, apotekar iz Novog Pazara, izvještava Obrada Blagojevića advokata da se nalazi u Novom Pazaru da je zdravo a tako isto sva familija u Užicu, Novom Pazaru, Novoj Varoši i Valjevu. 7808W-8

Dragutin Todorović, telegrafist, Milenko Pantelić, Dragomir Todorović, obadvoje opančari, Pavle Lišković, livac, Sava Simeunović, intabulant, Vasilije Njoklić, seljak iz Petro-polja, Živan Stojanović, kapetan, za izvještaje umolvaja od Mladena Pantelića i Tanasija Nikolčića u Kragujevcu, Pallule. 406-8

**RADOVANOVIC DIMITRIJE**, Čase Plainpatais Nr. 19.444, Zeneva. Lijepo vam blagodarim na izvještaju o mome venčanju Branka Petrovića i molim vas da i njega izvjestite da smo ja i mama zdravo i dobro. Ako vam je moguće molim vas da me i dalje o njemu izvještavate. Veoma vam blagodarim, Dara S. Novković, Kraljevo. 7884-8

**G. MITI RADOVANOVICU**, Zeneva. Najučtivije vas molimo da nas izvjestite, ako što znate o našim muževima: Gojka Jovanovića i Reiji Brabiću, konjičkih kapetana. Unaprijed vam blagodarim, Zora Jovanovića, Julijana Brabić, Kraljevo. 7885-8

**G-dja KATA D-ru JAKOVA BRIKA**, svitak pukovnika izvještava sanoga muža da se nalazi u Novom Pazaru, da je zdravo. Novac joj nije potreban. 7808W-8

**G. VASI BOŽIDAROVICU** pukovniku u Krezou. Molim te Vaso budi tako dobar i stavi me o mome mužu Zoranu T. Vukoviću, pješaku u njegovom drugom bataljonu u Radivojeviću, pješaku, a njima javi da smo Zora sa djetcom u Valjevu. — Zora smo hvala Bogu. Hvala ti prijedi, Pozdrav, Anki i od Kaje Vuković, Mitlova Nr. 71, Valjevo.

**G. DJORDJU KOSTIĆU** diti iz Čačka. Zeneva. Straszburg. Molim vas raspri i izvjestite me preko lista za moga muža Stjepan Parezanovića, trg. se da li je živ i zdrav i gdje se nalazi. Ako mi je moguće stavi javi i on lično preko lista. Mi smo svi živi i zdravi vratili se kući. Molim vas govorite mi našto vam je bilo vječito zahvalna N. St. Parezanovića sa Uba.

**G. ILIJI MIHAJLOVIĆU**, poslaniku Nica. Molim te da me izvjestite da li si dobio vezu sa Dragomom Arandjelovićem sam dobila cerku. Pošta Zlata Simić.

**DRAGOMIRU BRZAKOVIĆU** Serb. Kriegsgefang. Im. 22-429 Nagimieder. Dan zdrava sa djetetom, pješak kodnevno, tvoje karte sa Acom i Stevom ne šalji. Baštovana se radi u svo polje. Ne brini i piši mi. Pozdrav Toma.

U ponedjeljak 10. jula 1916. god. otvara se ponovo kafana i restauracija „Mali Vojnik“  
Naročito se preporučuje poštovanom gradjanstvu i strancima čuvena Kruničeva kuhinja i prirodno piće.  
Za čistoću, solidnost i brzu poslugu jamči s poštovanjem **Kosta Krunić**, gostioničar.

**GJOKI GJORGJEVIĆU**, sudskom majoru, Zeneva. Molim vam obavjestite me je li zdrav i živ moj muž Brana Milosavljević, pješad. major i izvjestite ga da sam sa djetcom zdravo, da pošalje novaca. Nalazim se u Novom Pazaru. Zora Brane Milosavljevića. 7808W-8

**Nirnberška Radnja**  
**Josifa Kalderona**  
Vatrogasna ul. br. 3, Beograd, do bivše Beogradske Opštine  
preporučuje svoje bogato stovarište, nirnberške robe, hartije, ansichtskarata i feldpostkarata.  
Cijene su vrlo niske.

**PRAŠAK ZA SIRIŠTE**  
DOBIVA SE U APOTECI  
**D-ra PANIĆA**  
BEOGRAD, SABORNA ULICA NR. 77.  
PREPRODAVCIMA VELIKI POPUST

Najveća tvornica peći u Budimpešti  
Više odlikovanja  
**Jenő Koch**  
Tvornica trajno-gorećih „Meidinger“-peći  
**BUDIMPEŠTA**  
Szondy utca 53.  
Telefon No 869, Interurban.  
341

**LEPAK ZA MUVE**  
pravi „AEROXON“  
100 KOMADA 15 KRUNA  
**G. B. AVRAM**, Vatrogasna ulica 11.

**ČETKE**  
za krečenje, za farbanje i obične četke, liferuje  
**Ungarische Holz und Bürstenindustrie A.-G.**  
Budapest VII., Erzsébetkörut 39.

**SPEDITERSKA RADNJA**  
Aktionarskog Društva za skupljanje brzovozne robe  
Beč—Budimpešta  
Ekspozitura Beograd, ulica Čika Ljube 16 otvoren je.  
Vrši sve poslove koji spadaju u otpравниčku struku  
315

**Parni lokomobili. plinski lokomobili. vršaci strojevi, parni i plinski traktovi. parni i plinski plugovi strojevi za žetvu. plugovi i drugi poljoprivredni strojevi.**  
**GLAVNO ZASTUPNIŠTVO TVORNIKE STROJEVA**  
kr. ug. državnih željeznica  
**BUDIMPEŠTA.**  
317

**Specijalista**  
za vještačke (omjetničke) noge i bandaze  
**Bertold Gross**  
Beograd.

**Novo srečke (lozovi) austrijskog crvenog krsta**  
Austrijsko društvo crvenog krsta, koje stoji pod zaštitom Njegovog Veličanstva cara izdaje novi srečkovi zajam u iznosu od 40 milijuna kruna, razdijeljen u 2,000,000 srečaka (lozova) u nominalnoj vrijednosti od K 20—  
**Glavni zgoditci: K 500.000-, K 300.000-, K 200.000-, K 150.000-, K 100.000-, sa mnogo velikim sporednim zgoditcima.**  
**Cijena subskripcije K 30— po komadu.**  
Rok subskripcije traje od 27. juna. do 10. jula 1916. god.  
**Najbolja prilika za izvršenje ratne dobrotvornosti, pri čemu i sreća ne izostaje.**  
Prijave za subskripciju prima **spostava Englesko-Austrijske Banke u Beogradu** (Saborna ul. br. 23.) koja je rado spremna svakom davati razjašnjenja.

RENOVIRANA KNJIGOVEZAČKA RADNJA  
**ALEKSANDRA HRISTOVA**  
Kralja Milutina ul. 38.  
preporučuje se gospodi upravnicima c. i kr. kancelarija za terazijske protokola, mapa, knjiga, knjiga za biblioteke i L. d. Nudi se knjigarni i školskim nastavnicima za ukoričavanje knjiga. Cijene solidne. U radnji se govori i njemački. 8011

Našem neprežaljenom sinu  
† **Dr. TOMI M. LEKU**  
biv. upravniku VI. rezerv. vojne bolnice u Valjevu godišnji parastos biće u beogradske Sabornoj Crkvi u ponedjeljak 10. jula (27. juna) u 11 časova prije podne.  
OŽALOŠČENI RODITELJI:  
Danica i Marko T. Leko, profesor Vel. Škole u penz. 7784

Draga Rad. Jovanovića sa kćerima tužno javlja rođacima i prijateljima da je njihov dobar suprug i nečan otac  
† **RADOVAN P. JOVANOVIĆ**, profesor kruševačke gimnazije naprasno preminuo 13. (26.) juna, 1916. godine u Kruševcu. 7903

**Ekspozitura Peštanske Ugarske Komercijalne Banke u Beogradu**  
U ZGRADI PREDJASNJE NARODNE BANKE  
BAVI SE SA SVIMA BANKARSKIM TPANSAKCIJAMA I TRGOVINOM SA ROBOM.  
Vrši isplate iz i za Austro-Ugarsku, savezničke i neutralne države. Naročito odjeljenje za novčane pošiljke ratnim zarobljenicima i interniranima. Preuzima uloge na štednju i vrši razmene po najkulantnijim dnevnim cijenama.  
**DIONIČKA GLAVNICA I RESERVE KRUNA 168.500.000.**

**Zemunska stovarišna skladišta Zemaljskih stovarišnih skladišta d. d. Zemun (Zimony Semlin).**  
Javno slobodno stovarište za necarinjenu i neporezovanu robu. Carinska ispostava. Stovarišta neposredno na Dunavskoj obali sa željezničkim prugama. Neposredno pretovarivanje iz ladje u vagone i obratno. Etivaža šljiva. Poblje izvještaje daje na želju:  
**Uprava u Zemunu i ravnateljstvo u Budimpešti V. Dorottya ulica 7.**